

Review of foreign scientific adviser of Sartayeva Nazgul Tashkenbayevna, Candidate of Philosophy (PhD), specialty 6D010200 – "Pedagogy and methodology of primary education" for the dissertation on the theme "The formation of research activity motivation of primary school students on the basis of information technologies"

REVIEW

1. General provisions Relevance of the topic. In the XXI century, due to the introduction of new educational paradigms, the need for the formation of a competitive personality increases. The peculiarity of a competitive personality is that it is a research personality, able to solve complex problems, prone to productive thinking and active search. Thus, every member of society, including school students, should correctly accept these changes and, accordingly, constantly activate their research potential. The teacher in this case plays a role of the organizer of conditions and forms of research activity. It is not enough just to make decisions by students to solve the problem that has arisen for the purpose of learning, and the result achieved in the course of its implementation should benefit anyone. From this point of view, Research work of doctoral N.T.Sartayeva on "The formation of research activity motivation of primary school students on the basis of information technologies" is devoted to actual problems of modern pedagogy.

2. The degree of validity and reliability of the results, their novelty. During the research the Dissertation has achieved the following results of theoretical and practical importance.

1. General provisions "research", "research" in the educational process of primary school

the essence of concepts "activity" and "the formation of research activity motivation" was specified;

2. Research activities in primary education psychological and pedagogical features of the organization and use of information technologies in formation of research activity motivation through it are defined;

3. Primary school students on the basis of information technology the structural and content model of the method of formation of research activity motivation is formulated and theoretical sources of its application are defined, theoretical knots are systematized;

4. Primary school students on the basis of information technology in order to form the research activity motivation identified didactic foundations of educational and methodical complex (textbook, workbook, guidelines for teachers) used in the subject "information and communication technologies", developed educational and methodical complex implemented in the educational process in primary school.

The proof of the sequence and novelty of the first and second results can be the definition of psychological and pedagogical features of the organization of research activities in the learning process in primary school and, thereby, the use of information technology in the formation of research activity motivation.

The proof of the sequence and novelty of the *first* and *second* results can be the definition of psychological and pedagogical features of the organization of research activities in the learning process in primary school and, thereby, the use of information technology in the formation of research activity motivation.

The *third* result is a structural-content model of the method of formation of research activity motivation of primary school students on the basis of information technology can be new and realistic with the systematization of theoretical conclusions by identifying theoretical sources of its application.

The *fourth* result is the didactic basis of the educational and methodical complex (textbook, workbook, guidelines for teachers), used in the subject "information and communication technologies", aimed at the formation of research activity motivation of primary school students on the basis of information technologies and the introduction of the developed educational and methodical complex in the educational process of primary school, we consider it a novelty and validity.

3. Theoretical and practical significance of the results. We believe that the conclusions of the author of the thesis in the study on "formation of research activity motivation of primary school students on the basis of information technology" will make a contribution to the process of primary education.

There are reasons to believe that the materials, results and vision of the study can be used in the educational process in higher and special pedagogical educational institutions, institutes of advanced training and retraining of teachers of primary education and secondary schools.

4. Shortcomings in the content and writing of the thesis. The content of this dissertation is complete, there are no mistakes in the design, in general, the research work meets the requirements.

5. Compliance of the dissertation with the requirements for separately written scientific and qualification work. Sartayeva Nazgul Tashkenbayevna's dissertation work "The formation of research activity motivation of primary school students on the basis of information technologies" was awarded as a Doctor of Philosophy (PhD) degree 6D010200 – "Pedagogy and methodology of primary education". The internal unit of the results of the thesis is reflected in the formulation of the scientific apparatus, sections of the work and the chapters in them.

6. Presentation to the public defense. Therefore, based on the above-mentioned level of scientific research, theoretical and practical relevance of the research, considering that the work was well written, Sartayeva Nazgul Tashkenbayevna was awarded the title of Doctor of Philosophy (PhD) in 6D010200 – "Pedagogy and methodology of primary education" I propose to publicly defense/ accessher dissertation.

Foreign scientific adviser,
Turkey (Ankara)
Gazi University
Primary education department
PhD, Associate Professor

MUSTAFA YILDIZ

6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындалған Сартаева Назгуль Ташкенбаевнаның «Ақпараттық технологиялар негізінде бастауыш сынып оқушыларының зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына шетелдік ғылыми кеңесшінің

ПІКІРІ

1. Тақырыптың өзектілігі. XXI ғасырда жаңа білім беру парадигмаларының енуіне байланысты бәсекеге қабілетті тұлға қалыптастыру талабы өседі түсінде. Бәсекеге қабілетті тұлғаның өрекшелігі оның күрделі мәселелерді шешуге қабілетті, өнімді ойлау мен белсенді ізденуге бейім зерттеуші тұлға болуыман танылады. Осыған сай қоғамның әрбір мүшесі, оның ішінде мектеп оқушылары да, бұл өзгерістерді дұрыс қабылдап, тиісінше, өз зерттеушілік әлеуетін үнемі белсендіріп отыруы тиіс. Мұғалім бұл жағдайда зерттеушілік іс-әрекетінің формалары мен жағдайын ұйымдастырушының рөлін атқарады. Оқу мақсаты бойынша туындаған мәселені шешуде оқушылардың жай ғана шешім қабылдап қоюы жеткіліксіз, оны жүзеге асыру барысында қол жеткізілген нәтиже біреуге пайда тигізрлік болуы қажет. Осы тұрғыдан алғанда докторант Н.Т.Сартаеваның «Ақпараттық технологиялар негізінде бастауыш сынып оқушыларының зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру» тақырыбындағы зерттеу жұмысы үлкен педагогикадағы өзекті мәселеге арналған.

2. Алынған нәтижелер негізділігі мен дәйектілігінің, олардың жаңалығының дәрежесі. Диссертант зерттеу жүргізу барысында төмендегідей теориялық және практикалық мәні бар нәтижелерге қол жеткізген.

1. Бастауыш сыныптың оқу үдерісіндегі «зерттеу», «зерттеушілік іс-әрекет» және «зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру» ұфымдарының мәні нақтыланды;

2. Бастауыш мектептегі оқу үдерісінде зерттеушілік іс-әрекетті ұйымдастырудың және сол арқылы зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыруда ақпараттық технологияны қолданудың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері айқындалды;

3. Ақпараттық технология негізінде бастауыш сынып оқушыларының зерттеушілік іс-әрекетіне мотивациясын қалыптастыру әдістемесінің құрылымдық-мазмұндық моделін жасау және оны қолданудың теориялық бастау көздері анықталып, теориялық түйіндер жүйеленді;

4. Ақпараттық технология негізінде бастауыш сынып оқушыларының зерттеушілік іс-әрекетіне мотивациясын қалыптастыру мақсатында «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар» пәні бойынша қолданылатын оқу-әдістемелік кешенінде (окулық, жұмыс дәптері, мұғалімдерге арналған әдістемелік нұсқаулық) дидактикалық негіздері анықталып, әзірленген оқу-әдістемелік кешен бастауыш сыныптағы оқу үдерісіне енгізілді.

Мәселеге қатысты теориялық еңбектерді зерделенуі нәтижесінде «зерттеу» және «зерттеушілік іс-әрекет» ұфымдарының мәні нақтылануы

және «зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру» үғымы айқындалып негізделінуі, бастауыш мектептегі оку үдерісінде зерттеушілік іс-әрекетті ұйымдастырудың және сол арқылы зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыруда ақпараттық технологияны қолданудың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерінің айқындалуы *бірінші* және *екінші* нәтиженің дәйектілігі мен жаңалығының дәлелі бола алады.

Үшінші нәтиже – ақпараттық технология негізінде бастауыш сиынп оқушыларының зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру әдістемесінің құрылымдық-мазмұндық моделі оны қолданудың теориялық бастау көздерінің анықталуы арқылы теориялық түйіндердің жүйеленуімен жаңа әрі шынайы бола алады.

Төртінші нәтиже – ақпараттық технологиялар негізінде бастауыш сиынп оқушыларының зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыруға бағытталған «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар» атты пән бойынша қолданылатын оқу-әдістемелік кешенниң (оқулық, жұмыс дәптері, мұғалімдерге арналған әдістемелік нұсқаулық) дидактикалық негіздері анықталып, әзірленген оқу-әдістемелік кешенниң бастауыш сиынтағы оку үдерісіне енгізілуі оның жаңалығы мен *негізділігі* деп санаймыз.

3. Алынған жұмыс нәтижелерінің теориялық және практикалық маңызы. Диссертация авторының «Ақпараттық технологиялар негізінде бастауыш сиынп оқушыларының зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру» тақырыбындағы зерттеуінен қорытқан тұжырымдары бастауыш білім беру үдерісіне белгілі дәрежеде үлес қосады деп есептейміз.

Зерттеу материалдарын, нәтижелері мен пайымдауларын жоғары және арнаулы педагогикалық оқу орындарында, бастауыш білім беретін мұғалімдердің біліктілігін арттыру және қайта даярау институты мен жалпы орта білім беретін мектептердің білім беру үдерісінде пайдалануға болады деуге толық негіз бар.

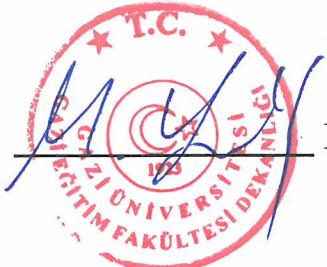
4. Диссертацияның мазмұны мен жазылуды жағынан кездескен кемшіліктер. Аталмыш диссертацияның мазмұны толық, рәсімделуінде де қателіктер кетпеген, жалпы зерттеу жұмысы талаптарға сай жазылған.

5. Диссертацияның жеке жазылған ғылыми квалификациялық жұмысқа қойылатын талаптарға сәйкес келуі. Сартаева Назгуль Ташкенбаевнаның 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынған «Ақпараттық технологиялар негізінде бастауыш сиынп оқушыларының зерттеушілік іс-әрекет мотивациясын қалыптастыру» атты диссертациялық жұмысы аяқталған, дербес орындалған ғылыми жұмыс болып саналады. Диссертация нәтижелерінің ішкі бірлігі ғылыми аппараттың тұжырымдалуында, жұмыстың бөлімдері және олардағы тараушаларда көрініс тапқан.

6. Көпшілік алдында қорғауға жіберуге ұсыну. Сондықтан, жоғарыда айтылғандардың негізінде ұсынылып отырған ғылыми зерттеудің орындалу деңгейі, теориялық және практикалық маңыздылығының сәйкестігін негізге ала отырып, жұмыс өте жақсы жазылған деп есептеп, Сартаева Назгуль

Ташкенбаевнаның 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) атағын алуға жазылған диссертациясын көпшілік алдында қорғауға ұсынамын.

Шетелдік ғылыми кеңесші,
Түркия (Анкара қ.)
Гази университеті
Бастауыш білім беру бөлімі
PhD доктор, доцент

МУСТАФА ЙЫЛДЫЗ